

Poznań, 12 marca 2025 roku

UNP: 3001-25-009536

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.34.2024

Pan

Robert Zawadzki
Naczelnik
Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce
Ul. Strzelecka 2/6
61-485 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

Nazwa i adres kontrolowanego urzędu

3021 Urząd Skarbowy Poznań-Jeżyce
ul. Strzelecka 2/6,
61-845 Poznań

Naczelnik kontrolowanego urzędu

W badanym 2023 r. Pan Miłosz Michalski
Obecnie Pan Robert Zawadzki

Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli

Nr 42/2024 z 29 sierpnia 2024 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Wpis do książki kontroli

Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 10 (książka zawiera wpisy kontroli od 2019 r.).

Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy

–

Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy

1. Małgorzata Kozłowska, główny ekspert skarbowy

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych 3 września 2024 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych 12 grudnia 2024 r.

Zakres kontroli

Przedmiot kontroli Stosowanie podwyższonej stawki odsetek za zwłokę.

Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Kontrola, Obsługa podatnika, Orzecznictwo, Pobór i egzekucja.	
Cel kontroli	
Ocena działań podejmowanych przy stosowaniu podwyższonej stawki odsetek za zwłokę.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

I. Przedmiot kontroli

Stosowanie podwyższonej stawki odsetek za zwłokę:

- a) Prawidłowość stosowania podwyższonej stawki odsetek - zasadność zastosowania w sprawie podwyższonej stawki odsetek za zwłokę (art. 56b i art. 56ba ustawy Ordynacja podatkowa, zwanej dalej ustawą O.p.),
- b) Dokumentowanie stosowania podwyższonej stawki odsetek,
- c) Terminowość wprowadzania podwyższonej stawki odsetek w systemie Poltax2BPlus oraz wykorzystanie właściwej podstawy prawnej i kodu rejestracji,
- d) Konsekwencje stosowania bądź niestosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę w działaniach następczych organu np. w decyzjach ratalnych, wystawianych upomnieniach i tytułach wykonawczych.

1. Organizacja pracy

Naczelnikiem Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce w kontrolowanym okresie był p. Miłosz Michalski, obecnie p. Robert Zawadzki (NUS), którego zastępują: p. Łukasz Piechowiak (ZN1), p. Hanna Józefiak (ZN2) i p. Anna Stankiewicz (ZN3).

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Skarbowym funkcjonował Regulamin Organizacyjny nadany Zarządzeniem Nr 245/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 grudnia 2022 roku. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym:

1. Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce sprawuje bezpośredni nadzór nad Pionem Wsparcia (SNUW) – Referat Wsparcia (SWW).
2. Pierwszy Zastępca Naczelnika sprawuje bezpośredni nadzór nad komórkami organizacyjnymi:
 - 1) w Pionie Obsługi Podatnika (SZNO):
 - a) Działem Obsługi Bezpośredniej (SOB-1),
 - b) Referatem Obsługi Bezpośredniej (SOB-2);
 - 2) w Pionie Kontroli (SZNK):
 - a) Pierwszym Działem Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-1),
 - b) Drugim Działem Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2),

c) Trzecim Działem Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-3),

d) Referatem Kontroli Podatkowej (SKP),

e) Działem Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (SKI).

3. Drugi Zastępca Naczelnika sprawuje bezpośredni nadzór nad komórkami organizacyjnymi:

1) w Pionie Orzecznictwa (SZNP):

a) Pierwszym Referatem Postępowania Podatkowego (SPO-1),

b) Drugim Referatem Postępowania Podatkowego (SPO-2);

2) w Pionie Karnym Skarbowym (SZNS) nad:

a) Pierwszym Działem Spraw Karnych Skarbowych (SKK-1),

b) Drugim Działem Spraw Karnych Skarbowych (SKK-2),

c) Trzecim Działem Spraw Karnych Skarbowych (SKK-3),

d) Pierwszym Referatem Spraw Karnych Skarbowych (SKK-4),

e) Drugim Referatem Spraw Karnych Skarbowych (SKK-5),

f) Trzecim Referatem Spraw Karnych Skarbowych (SKK-6),

g) Czwartym Referatem Spraw Karnych Skarbowych (SKK-7).

4. Trzeci Zastępca Naczelnika sprawuje bezpośredni nadzór nad komórkami organizacyjnymi w Pionie Poboru i Egzekucji (SZNE):

1) Działem Spraw Wierzycielskich (SEW-1);

2) Referatem Spraw Wierzycielskich (SEW-2);

3) Działem Egzekucji Administracyjnej (SEE);

4) Działem Rachunkowości (SER).

Zgodnie z wyjaśnieniem Naczelnika z 6 września 2024 r. w Urzędzie Skarbowym Poznań-Jeżyce w obszarze będącym przedmiotem kontroli, organizacja pracy w 2023 r. przedstawiała się następująco:

1) W ramach Pierwszego Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-11):

Określone w przedmiocie kontroli zadania rozdzielane były na pracowników komórki przez kierownika referatu. Za weryfikację zasadności stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę w wysokości 150 % odpowiada pracownik, który prowadził daną sprawę i uznał, że zachodzą przesłanki do wprowadzenia podwyższonych odsetek. Osoba ta wprowadzała informację o konieczności zastosowania 150 % odsetek za pomocą symbolu NO150 do systemu Poltax2BPlus Moduł Rejestracji Przerw (MRP), a następnie je zatwierdzała. W komórce czynności sprawdzających SKA-11 ewidencjonowane były również podwyższone odsetki wynikające z:

- korekty deklaracji VAT złożonych po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej,
- korekty deklaracji VAT złożonych po zakończonej kontroli celno-skarbowej.

Nadzór w przedmiotowym zakresie sprawował kierownik Pierwszego Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających.

2) W ramach Referatu Kontroli Podatkowej (SKP)

W przypadku stwierdzenia wpływu pierwotnej deklaracji lub korekty deklaracji VAT złożonej przez podmiot, do którego wystosowano zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, kontrolujący byli zobowiązani do przeanalizowania sprawy pod kątem zasadności zastosowania podwyższonej stawki

odsetek za zwłokę w wysokości 150 %. Wyznaczony przez kierownika referatu pracownik wprowadzał podwyższone odsetki NO150 do systemu Poltax2BPlus moduł MRP, wynikające z korekt deklaracji VAT złożonych po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a następnie je zatwierdzał.

Nadzór w przedmiotowym zakresie sprawował kierownik Referatu Kontroli Podatkowej.

3) W ramach Drugiego Referatu Postępowania Podatkowego (SPO-2)

Sprawy pokontrolne przekazane do komórki SPO-2 kierownik referatu rozdzielał na poszczególnych pracowników komórki. W przypadku wpływu korekty deklaracji VAT (lub deklaracji pierwotnej) przed wszczęciem postępowania podatkowego, pracownik komórki, po otrzymaniu informacji o złożonym dokumencie, zobowiązany był dokonać analizy prawidłowości korekty (deklaracji pierwotnej) i zasadności zastosowania w sprawie podwyższonej stawki odsetek. W sprawach, w których należało zastosować podwyższoną stawkę pracownik komórki winien odnotować powyższe w module MRP.

W 2023 r. w ramach czynności wykonywanych przez pracowników Drugiego Referatu Postępowania Podatkowych (SPO-2) pracownik, który otrzymał protokół z kontroli podatkowej ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, obsługiwał we właściwych systemach wydaną w sprawie decyzję wymiarową. Wprowadzał ją na odpowiednim formularzu do systemu i później zatwierdzał. W przypadku decyzji wydawanych przez organy celno-skarbowe sposób postępowania był analogiczny.

Nadzór w przedmiotowym zakresie sprawował kierownik Drugiego Referatu Postępowania Podatkowego.

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce poinformował również, że w 2023 r. nie uregulowano w formie pisemnej zasad realizacji procesu stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę. Zadanie to było realizowane według zasad określonych powyżej.

II. Ustalenia

Przepis art. 56b ustawy O.p. został dodany na mocy ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1649 ze zm.), gdzie w uzasadnieniu do projektowanego przepisu wskazano: „Zagrożenie zastosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę w obszarach o podwyższonym ryzyku (podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy) ma pełnić funkcję prewencyjną i zminimalizować ryzyko wyjątkowo nagannych zachowań podatników w podatkach szczególnie narażonych na nadużycia. Podwyższona stawka odsetek będzie stosowana w odniesieniu do zaległości wynikających z decyzji i korekt pokontrolnych. (...) Intencją projektodawcy jest wyłączenie stosowania nowej regulacji w odniesieniu do niewielkich kwot. Zaniżenia takie powstają w zdecydowanej większości w wyniku nieświadomych działań podatnika, wynikają z oczywistych omyłek lub błędów rachunkowych popełnionych przy sporządzeniu deklaracji. W tym przypadku nie mamy do czynienia z planowanymi przez podatnika działaniami mającymi na celu znaczne zaniżenie zobowiązań. Limit kwotowy będzie obliczany na dzień wydania decyzji przez organ pierwszej instancji”.

Zgodnie z art. 56b ustawy O.p. podwyższoną stawkę odsetek za zwłokę w wysokości 150 % stawki odsetek za zwłokę stosuje się cyt. „do zaległości w podatku od towarów i usług oraz w podatku akcyzowym w przypadku:

1. zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku ujawnionych przez organ podatkowy w toku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego,

2. korekty deklaracji:

a) złożonej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a w przypadku gdy nie stosuje się zawiadomienia - po zakończeniu kontroli podatkowej,

b) dokonanej w wyniku czynności sprawdzających,

c) złożonej po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej

- jeżeli kwota zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku przekracza 25 % kwoty należnej i jest wyższa niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania lub terminu zwrotu.

3. ujawnienia przez organ podatkowy w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego niezłożenia deklaracji, mimo ciężącego obowiązku oraz braku zapłaty podatku”.

Art. 56ba [wyłączenie stosowania] Przepisu art.56b nie stosuje się do zaległości w podatku od towarów i usług, w przypadku gdy ustala się dodatkowe zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w art. 112b lub 112c ustawy o podatku od towarów i usług.

W celu dokonania oceny stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę przez pracowników Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce sporządzono wydruk Raportu (...) Zestawienie przypisów i odpisów (RNP) z systemu Poltax2BPlus. Filtrem objęto sprawy, w stosunku do których powinny zostać przypisane, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., podwyższone odsetki z wykorzystaniem kodu rejestracji NO150 typ 5.

Raport (...) z 11 września 2024 r. zawierający informacje w zakresie przypisanych przez pracowników Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce w 2023 r. podwyższonych odsetek zawiera 58 pozycji dotyczących 27 podatników.

Na 58 zarejestrowanych przypadków zdiagnozowano:

- 47 przypisów odsetek do deklaracji VAT-7,
- 10 przypisów odsetek do deklaracji VAT-7K,
- 1 przypadek odsetek do deklaracji VAT-10.

Nie stwierdzono żadnych przypadków zarejestrowania podwyższonych odsetek do przypisów decyzji. Powyższe pozwoliło na wyciągnięcie wniosku, że w kontrolowanym okresie nie były przez pracowników US Poznań-Jeżyce rejestrowane podwyższone odsetki w stosunku do wszystkich spraw spełniających dyspozycje wynikające z przepisu art. 56b ustawy O.p.

W związku z podejrzeniem wyrywkowej (niepełnej) realizacji zadań w zakresie przypisywania podwyższonych odsetek zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce o wyjaśnienie przyczyn odstąpienia od bieżącego podejmowania w 2023 r. działań związanych ze stosowaniem 150 % stawki odsetek do zaległości w podatku od towarów i usług (art. 56b ustawy O.p.), pomimo tego, że o obowiązku jego stosowania Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu przypomniał pismem z dnia 11 grudnia 2023 r., nr (...).

Odnośząc się do powyższego, Naczelnik Urzędu Skarbowego wyjaśnił, że po otrzymaniu pisma nr (...) z 11 grudnia 2023 r. dostrzegł potrzebę usystematyzowania i ujednolicenia sposobu postępowania w zakresie ustalania zasadności podwyższonych odsetek 150 % i ich odnotowywania w Poltax2BPlus. Tym samym w Urzędzie monitorowana i nadzorowana jest zasadność zastosowania podwyższonych odsetek 150 % w sposób systematyczny i jednorodny. Wprowadzono zasady, które usprawniły ten proces. W efekcie, w toku przeprowadzonych w Pierwszym Referacie Czynności Analitycznych i Sprawdzających – SKA-11 kontroli funkcjonalnych, tj. w dniu 26 czerwca 2024 r. w zakresie realizacji obowiązku prawidłowego i rzetelnego wprowadzania do Poltax2BPlus odsetek 150 % obejmującej okres: od kwietnia do maja 2024 r. oraz w dniu 28 października 2024 r. w zakresie realizacji obowiązku prawidłowego i rzetelnego wprowadzania do Poltax2BPlus odsetek 150 % (deklaracje VAT po czynnościach sprawdzających US) za wrzesień 2024 r. kierownictwo kontrolowanego organu nie stwierdziło uchybień w tym zakresie.

Wyniki analizy pobranej próby kontrolnej pozwoliły na wyciągnięcie wniosku, że w 2023 r. nie we wszystkich wymagających tego przypadkach, na bieżąco przypisywano podwyższone odsetki, pomimo wypełnienia przesłanek zawartych w art. 56b ustawy O.p.

1 sprawa podatnik (...).

Odsetki do przypisania po kontrolach przeprowadzonych przez Wielkopolski Urząd Celno-Skarbowy w Poznaniu, zakończonych wydaniem decyzji.

Za 2019 r. nr sprawy (...)

Okres	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego wynikająca z deklaracji VAT-7 /korekty deklaracji VAT-7	Kwota przypisu wynikająca z decyzji określającej zobowiązanie	Kwota zaniżenia zobowiązania
8/2019	Pierwotna deklaracja – 0,00 zł 1-kor. 729,00 zł 2-kor. 0,00 zł	19 177,00 zł	19 177,00 zł
9/2019	Pierwotna deklaracja 745,00 zł 1-kor. 0,00 zł	20 810,00 zł	20 810,00 zł
10/2019	1 206,00 zł	15 432,00 zł	14 226,00 zł
11/2019	0,00 zł	22 186,00 zł	22 186,00 zł
12/2019	0,00 zł	20 544,00 zł	20 544,00 zł

Za 2020 r. nr sprawy (...)

Okres	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego wynikająca z deklaracji VAT-7 /korekty deklaracji VAT-7	Kwota przypisu wynikająca z decyzji określającej zobowiązanie	Kwota zaniżenia zobowiązania
1/2020	0,00 zł	29 576,00 zł	29 576,00 zł
2/2020	0,00 zł	52 682,00 zł	52 682,00 zł

3/2020	0,00 zł	34 023,00 zł	34 023,00 zł
4/2020	0,00 zł	11 942,00 zł	11 942,00 zł*
5/2020	0,00 zł	4 241,00 zł	4 241,00 zł
6/2020	0,00 zł	4 972,00 zł	4 972,00 zł
7/2020	0,00 zł	2 401,00 zł	2 401,00 zł
8/2020	0,00 zł	3 395,00 zł	3 395,00 zł
9/2020	0,00 zł	10 654,00 zł	10 654,00 zł
10/2020	0,00 zł	11 200,00 zł	11 200,00 zł
11/2020	0,00 zł	54 836,00 zł	54 836,00 zł
12/2020	0,00 zł	100 683,00 zł	100 683,00 zł

*Kursywą wskazano kwoty zaniżenia zobowiązania, do których nie stosuje się podwyższonych odsetek za zwłokę

Za 2021 r. nr sprawy (...)

Okres	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego wynikająca z deklaracji VAT-7 /korekty deklaracji VAT-7	Kwota przypisu wynikająca z decyzji określającej zobowiązanie	Kwota zaniżenia zobowiązania
1/2021	0,00 zł	21 330,00 zł	21 330,00 zł
2/2021	0,00 zł	24 967,00 zł	24 967,00 zł
3/2021	0,00 zł	23 182,00 zł	23 182,00 zł
4/2021	0,00 zł	84 122,00 zł	84 122,00 zł
5/2021	0,00 zł	13 534,00 zł	13 534,00 zł
6/2021	0,00 zł	25 874,00 zł	25 874,00 zł
7/2021	0,00 zł	89 881,00 zł	89 881,00 zł
8/2021	0,00 zł	41 085,00 zł	41 085,00 zł
9/2021	0,00 zł	19 111,00 zł	19 111,00 zł
10/2021	0,00 zł	43 060,00 zł	43 060,00 zł
11/2021	0,00 zł	29 197,00 zł	29 197,00 zł
12/2021	0,00 zł	1 347,00 zł	1 347,00 zł*

* Kursywą wskazano kwoty zaniżenia zobowiązania, do których nie stosuje się podwyższonych odsetek za zwłokę

Za 2022 r. nr sprawy (...)

Okres	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego wynikająca z deklaracji VAT-7 /korekty deklaracji VAT-7	Kwota przypisu wynikająca z decyzji określającej zobowiązanie	Kwota zaniżenia zobowiązania
1/2022	0,00 zł	13 260,00 zł	13 260,00 zł*
2/2022	0,00 zł	24 746,00 zł	24 746,00 zł
3/2022	0,00 zł	37 644,00 zł	37 644,00 zł

* Kursywą wskazano kwoty zaniżenia zobowiązania, do których nie stosuje się podwyższonych odsetek za zwłokę

W systemie PoltaxPlus nie odnotowano treści decyzji, stąd brak możliwości zweryfikowania ustaleń poczynionych przez Wielkopolski Urząd Celno-Skarbowy w Poznaniu.

Naczelnik kontrolowanego organu wyjaśniając nieprawidłowości opisał:

- decyzja znak sprawy (...) z 13 listopada 2023 r. określająca zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług za miesiące od sierpnia 2019 r. do czerwca 2020 r.

Z treści decyzji wynika, że w toku kontroli celno-skarbowej ujawniono zaniżenie przez Podatnika zobowiązania za poszczególne okresy rozliczeniowe. Analiza przeprowadzona przez organ potwierdziła, że podwyższona stawka odsetek za zwłokę w wysokości 150 % ma zastosowanie do zaległości za miesiące od sierpnia 2019 r. do marca 2020 r. Podwyższone odsetki przypisano w systemie Poltax2BPlus za pomocą kodu NO150 - 23 października 2024 r. Potwierdzono stanowisko kontrolującej, iż do zaległości za miesiące: od kwietnia 2020 r. do czerwca 2020 r. odsetki za zwłokę w wysokości 150 % nie mają zastosowania, ponieważ nie przekraczają pięciokrotnej wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania;

- decyzja znak sprawy (...) z 8 grudnia 2023 r. określająca zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług za miesiące: od lipca 2020 r. do czerwca 2021 r.

Z treści decyzji wynika, że w toku kontroli celno-skarbowej ujawniono zaniżenie przez Podatnika zobowiązania za poszczególne okresy rozliczeniowe. Analiza wykazała, że podwyższona stawka odsetek za zwłokę w wysokości 150 % ma zastosowanie do zaległości za miesiące: od listopada 2020 r. do kwietnia 2021 r. i za czerwiec 2021 r. Podwyższone odsetki przypisano w systemie Poltax2BPlus za pomocą kodu NO150 - 23 października 2024 r. Potwierdzono stanowisko kontrolującej, że w zakresie zaległości za miesiące od lipca 2020 r. do października 2020 r. oraz maj 2021 r. odsetki za zwłokę w wysokości 150 % nie mają zastosowania, ponieważ nie przekraczają pięciokrotnej wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania;

- decyzja znak sprawy (...) z 20 marca 2024 r. określająca zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług za miesiące: od lipca 2021 r. do marca 2022 r.

Z treści decyzji wynika, że w toku kontroli celno-skarbowej ujawniono zaniżenie przez Podatnika zobowiązania za poszczególne okresy rozliczeniowe. Analiza wykazała, że podwyższona stawka odsetek za zwłokę w wysokości 150 % ma zastosowanie do zaległości za miesiące od lipca 2021 r. do listopada 2021 r. i od lutego 2022 r. do marca 2022 r. Podwyższone odsetki przypisano w systemie Poltax2BPlus za pomocą kodu NO150 - 4 listopada 2024 r. Natomiast do zaległości za miesiące grudzień 2021 r. i styczeń 2022 r. odsetki za zwłokę w wysokości 150 % nie mają zastosowania, ponieważ nie przekraczają pięciokrotnej wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania.

Zdaniem kontrolowanego Organu wszczęte wobec Podatnika postępowanie egzekucyjne nie przyniosło spodziewanych skutków, bowiem z tytułu zaległości wynikającej z ww. decyzji, w kwocie ponad 900 000,00 zł należności głównej, wyegzekwowano jedynie kwotę 10 713,98 zł. Zatem niezarejestrowanie na bieżąco w systemie Poltax2BPlus przerw o kodzie NO150 pozostało bez wpływu na rozliczenie zaległości podatkowych ww. podatnika.

2 sprawa

podatnik (...).

Decyzja Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu określająca zobowiązanie w podatku VAT za okres 1-12.2020 r. z 10 listopada 2023 r. Decyzja była nieostateczna, podatnik złożył odwołanie.

Decyzja określająca nr (...) z 28 grudnia 2023 r. - jest decyzją ostateczną (decyzja doręczona 16 stycznia 2024 r.). W sprawie wydano decyzję o zabezpieczeniu. Nie odnotowano należnych 150 % podwyższonych odsetek zarówno do zaległości z tytułu należnego zobowiązania w podatku VAT, jak i zaległości mających związek z określeniem zobowiązania na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy o VAT. Naczelnik kontrolowanego organu wskazał:

- 27 listopada 2023 r. wpłynęła do tut. urzędu decyzja Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu, znak sprawy (...) z 10 listopada 2023 r., określająca zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług za miesiące: od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. oraz podatek VAT do zapłaty na podstawie art. 108 ust. 1 ww. ustawy o VAT. Analiza przesłanej decyzji wykazała, że w toku kontroli celno-skarbowej przekształconej następnie w postępowanie podatkowe ujawniono, że podatnik zaniżył zobowiązanie podatkowe w podatku VAT za poszczególne miesiące 2020 r., a do zaległości znajduje zastosowanie przepis art. 56b pkt 1 ustawy O.p., zgodnie z którym stosuje się podwyższoną stawkę odsetek za zwłokę. W systemie Poltax2BPlus nie zarejestrowano przerw o kodzie NO150 ponieważ decyzja nie była ostateczna w administracyjnym toku instancji i nie nadano jej rygoru natychmiastowej wykonalności. Pismem z 20 grudnia 2023 r. nr (...) Naczelnik Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu poinformował tut. organ podatkowy, że 8 grudnia 2023 r. podatnik złożył od przedmiotowej decyzji odwołanie. Postępowanie odwoławcze zakończyło się wydaniem 25 października 2024 r. przez organ II instancji decyzji nr (...) utrzymującej w mocy decyzję organu I instancji. 13 listopada 2024 r. dokonano rejestracji podwyższonych odsetek za zwłokę do zaległości za miesiące 1-12/2020 r.

3 sprawa

podatnik (...).

Decyzja wydana przez NUS Poznań-Jeżyce pod numerem (...)

Okres	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego wynikająca z deklaracji VAT-7	Kwota do wpłaty wynikająca z decyzji określającej zobowiązanie	Kwota zaniżenia zobowiązania
12/2019	0,00	4 424,00 zł	4 424,00 zł
1/2020	4 050,00 zł	17 923,00 zł	13 873,00 zł*
2/2020	2 676,00 zł	16 637,00 zł	13 961,00 zł
3/2020	0,00	1 491,00 zł	1 491,00 zł
10/2020	0,00	6 482,00 zł	6 482,00 zł
11/2020	818,00 zł	6 687,00 zł	5 869,00 zł
12/2020	853,00 zł	12 951,00 zł	12 098,00 zł
1/2021	0,00	3 078,00 zł	3 078,00 zł
2/2021	0,00	4 800,00 zł	4 800,00 zł
3/2021	0,00	6 567,00 zł	6 567,00 zł
4/2021	3 958,00 zł	6 257,00 zł	2 299,00 zł
5/2021	0,00	4 604,00 zł	4 604,00 zł
6/2021	140,00 zł	13 244,00 zł	13 104,00 zł

* wytluszczone kwoty zniżenia zobowiązania, do których powinny zostać zastosowane podwyższone odsetki za zwłokę

Podwyższone odsetki od zaległości dot. miesięcy 1 i 2/2020 przypisano 11 września 2024r., tj. nie na bieżąco, ale po wszczęciu kontroli wewnętrznej (decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce z 19 czerwca 2024r.).

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce wyjaśnił, że 19 czerwca 2024 r. organ podatkowy wydał decyzję, znak sprawy (...) określającą podatnikowi zobowiązanie podatkowe w podatku VAT za miesiące od grudnia 2019 r. do marca 2020 r. oraz od października 2020 r. do czerwca 2021 r. Z decyzji wynika, że w toku kontroli podatkowej ujawniono zniżenie zobowiązania podatkowego w podatku VAT za poszczególne miesiące objęte postępowaniem podatkowym. Podwyższona stawka odsetek za zwłokę w wysokości 150 % znajduje zastosowanie do zaległości za miesiące styczeń 2021 r. i luty 2021 r. Potwierdzono stanowisko kontrolującej, że kwoty zaległości za pozostałe okresy rozliczeniowe objęte decyzją są niższe niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania.

W systemie Poltax2BPlus nie zarejestrowano przerw o kodzie NO150 ponieważ decyzja nie była ostateczna w administracyjnym toku instancji i nie nadano jej rygoru natychmiastowej wykonalności. Korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 220 ustawy O.p., 19 lipca 2024 r. podatnik wniósł odwołanie od decyzji nr (...). Postanowieniem z 7 sierpnia 2024 r., znak sprawy (...) Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu stwierdził uchybienie terminowi do wniesienia odwołania z 17 lipca 2024 r. od ww. decyzji. Postanowienie zostało doręczone Podatnikowi w trybie zastępczym 27 sierpnia 2024 r. - w związku z czym 11 września 2024 r. zarejestrowano podwyższone odsetki wykorzystując kod NO150 w systemie Poltax2BPlus w module MRP. Zgodnie z ukształtowanymi w praktyce i przyjętymi w komórce zasadami, odpowiednie zapisy odnośnie podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych wynikających z decyzji rejestrowane są w module MRP po uzyskaniu przez decyzję kontrolowanego organu podatkowego lub decyzję wydaną przez naczelnika urzędu celno-skarbowego statusu ostateczności, bowiem decyzja nieostateczna nakładająca na stronę obowiązek podlegający wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie podlega wykonaniu, chyba, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Opisanym powyżej decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności.

4 sprawa

podatnik (...) sp. z o.o.

Czynności sprawdzające zarejestrowane w systemie ZisarPlus pod nr (...); przeprowadzone przez pracownika (...).

Temat czynności: VATWDWZZPPJK WERYFIKACJA DANYCH WYNIKAJĄCYCH ZE ZŁOŻONEGO PRZEZ PODMIOT JEDNOLITEGO PLIKU KONTROLNEGO (JPK)

Deklaracje, do których należało zastosować 150 % podwyższone odsetki:

11/2022 r. – deklaracja pierwotna VAT-7 - podatek do wpłaty 0,00 zł

Korekta deklaracji VAT-7 złożona przez podatnika - kwota do wpłaty 17 468,00 zł.

Nie wykorzystano dyspozycji wynikającej z art. 56b pkt 2 lit. b ustawy O.p. – przekroczenie 25% kwoty należnej i zaległość wyższa niż pięciokrotność minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu zapłaty.

Wg wyjaśnień Organu, analiza wykazała, że do zaległości wynikającej z korekty deklaracji VAT-7 za 11/2022 złożonej 30 marca 2023 r. mają zastosowanie odsetki w wysokości 150 %. W deklaracji pierwotnej, złożonej 20 grudnia 2022 r. podatnik zadeklarował przeniesienie w kwocie 6 188,00 zł, po

korekcie z 30 marca 2023 r. z deklaracji wynika kwota do wpłaty 17 468,00 zł. Odsetki 150 % o kodzie NO150 w module MRP do korekty deklaracji za 11/2022 złożonej 30 marca 2023 r. zostały wprowadzone 31 października 2024 r.

5 sprawa

podatnik (...) sp. z o.o.

Czynności sprawdzające zarejestrowane w systemie ZisarPlus pod nr (...), przeprowadzone przez pracownika (...).

Czynności sprawdzające przeprowadzane w związku z informacją sygnałną przekazaną przez Naczelnika I Urzędu Skarbowego w Bielsku Białej z 14 marca 2023 r. dot. nierozliczonej f-ry sprzedaży za 10/2022 r.; analiza własna pracownika w zakresie nierozliczonych przez podatnika transakcji sprzedaży za okres 8-12/2022 r.

Temat czynności: VATWDWZZPPJK - WERYFIKACJA DANYCH WYNIKAJĄCYCH ZE ZŁOŻONEGO PRZEZ PODMIOT JEDNOLITEGO PLIKU KONTROLNEGO (JPK)

Nie wykorzystano dyspozycji wynikającej z art. 56b pkt 3 - ujawnienie przez organ podatkowy w toku czynności sprawdzających braku deklaracji, pomimo obowiązku jej złożenia i przy braku wpłaty, co skutkowało wskazaniem błędnej wysokości wymaganych odsetek w dokumentach US:

- za 8/2022 - TW,
- za 9/2022 – U, TW
- za 10/2022 – U, TW
- za 11/2022 – U, TW
- za 12/2022 – U, TW.

Okres	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego wynikająca z deklaracji VAT-7 /korekty deklaracji VAT-7	Kwota do wpłaty wynikająca ze złożonej korekty deklaracji	Kwota zaniżenia zobowiązania
8/2022	0,00 zł	20 397,00 zł	20 397,00 zł
9/2022	0,00 zł	40 312,00 zł	40 312,00 zł
10/2022	0,00 zł	61 016,00 zł	61 016,00 zł
11/2022	0,00 zł	40 639,00 zł	40 639,00 zł
12/2022	0,00 zł	39 771,00 zł	39 771,00 zł

W systemie Podatnik 360 nie potwierdzono faktu zarejestrowania podwyższonych odsetek pomimo przeprowadzenia przez Organ czynności sprawdzających i stwierdzenia zaistnienia warunków do ich przypisania (we wszystkich przypadkach).

Zgodnie z wyjaśnieniem Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce do zaległości wynikających z korekt deklaracji VAT-7 za 8/2022, 9/2022, 10/2022, 11/2022, 12/2022 mają zastosowanie odsetki w wysokości 150 %. Wg danych z systemu SZD, 29 marca 2023 r. pracownik wezwał telefonicznie Podatnika do złożenia „korekty pliku JPK za 2/2022 i 8/2022 - 2/2023” i rozliczenia transakcji sprzedaży:

6 kwietnia 2023 r. Podatnik złożył wymagane przez Organ dokumenty tj.:

- korektę VAT-7 za 8/2022, z której wynika zobowiązanie podatkowe w kwocie 20 397,00 zł, w deklaracji pierwotnej z 24 września 2022 r. nie zadeklarował żadnych wartości (tzw. „deklaracja zerowa”),

- korektę VAT-7 za 9/2022, z której wynika zobowiązanie podatkowe w kwocie 40 312,00 zł, w deklaracji pierwotnej z 25 października 2022 r. nie zadeklarował żadnych wartości (tzw. „deklaracja zerowa”).

5 kwietnia 2023 r. Podatnik złożył wymagane przez Organ dokumenty, tj.:

- korektę VAT-7 za 10/2022, z której wynika zobowiązanie podatkowe w kwocie 61 016,00 zł, w deklaracji pierwotnej z 25 listopada 2022 r. nie zadeklarował żadnych wartości (tzw. „deklaracja zerowa”),

- korektę VAT-7 za 11/2022, z której wynika zobowiązanie podatkowe w kwocie 40 639,00 zł, w deklaracji pierwotnej z 27 grudnia 2022 r. nie zadeklarował żadnych wartości (tzw. „deklaracja zerowa”),

- korektę VAT-7 za 12/2022, z której wynika zobowiązanie podatkowe w kwocie 39 771,00 zł, w deklaracji pierwotnej z 25 stycznia 2023 r. nie zadeklarował żadnych wartości (tzw. „deklaracja zerowa”).

Zdaniem Organu w przedmiotowej sprawie odsetki 150 % obecnie nie mogą zostać wprowadzone w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym.

Odnosząc się do powyższego, wskazać jednak należy, że zgodnie z art. 56b ustawy O.p. stosowanie podwyższonej stawki odsetek za zwłokę, w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w przepisie jest obowiązkiem, a nie prawem. Uprzednie wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, w którym określono wysokość odsetek za zwłokę z pominięciem dyspozycji tego przepisu nie może stanowić przeszkody do naprawienia przez wierzyciela popełnionych błędów.

6 sprawa

podatnik (...).

Czynności sprawdzające zarejestrowane w systemie ZisarPlus pod nr (...), przeprowadzone przez pracownika (...).

Temat czynności: VATWDWZZPPJK WERYFIKACJA DANYCH WYNIKAJĄCYCH ZE ZŁOŻONEGO PRZEZ PODMIOT JEDNOLITEGO PLIKU KONTROLNEGO (JPK)

Okres	Kwota do wpłaty wynikająca ze złożonej deklaracji pierwotnej	Kwota do wpłaty wynikająca ze złożonej korekty deklaracji	Kwota zaniżenia zobowiązania
3/2022	0,00	20 677,00 zł	20 677,00 zł

Nie wykorzystano dyspozycji wynikającej z art. 56b pkt 2 lit. b ustawy O.p. i nie przypisano podwyższonych odsetek za zwłokę pomimo tego, że kwota zaniżenia zobowiązania podatkowego przekroczyła 25 % kwoty należnej i jest wyższa niż pięciokrotność minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu następującym po upływie terminu płatności.

W złożonych wyjaśnieniach Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce potwierdził, że do zaległości wynikającej z korekty deklaracji VAT-7 za 3/2022 mają zastosowanie odsetki w wysokości 150 %. 10 stycznia 2023 r. podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 za 3/2022, z której wynika zobowiązanie w kwocie 20 677,00 zł, w deklaracji pierwotnej z 20 maja 2022 r. nie zadeklarował żadnych wartości (tzw. „deklaracja zerowa”).

Podwyższone odsetki 150 % o kodzie NO150 do korekty deklaracji za 3/2022 złożonej 10 stycznia 2023 r. zostały wprowadzone do systemu Poltax2BPlus moduł MRP w dniu 31 października 2024 r.

7 sprawa**podatnik (...).**

Czynności sprawdzające odnotowane w systemie ZISAR pod numerem (...) przez pracownika (...).

Temat czynności: VATUIOPRDV USTALENIE ISTNIENIA OBOWIĄZKU PODATKOWEGO (BRAK REJESTRACJI DO VAT).

W związku z przeprowadzonymi czynnościami sprawdzającymi 4 stycznia 2023 r. podatnik złożył pierwotne deklaracje VAT-7 za okres 9/2019 - 10/2022.

Należało zastosować dyspozycję wynikającą z art. 56b pkt 3 ustawy O.p. i przypisać 150 % podwyższone odsetki w związku z ujawnieniem przez organ podatkowy w toku czynności sprawdzających (...) niezłożenia deklaracji, mimo ciężącego obowiązku oraz braku zapłaty podatku.

Deklaracja VAT-7 złożona na wezwanie Organu	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego	Kwota zaniżenia zobowiązania
9/2019	1 213,00 zł	1 213,00 zł
10/2019	1 045,00 zł	1 045,00 zł
11/2019	363,00 zł	363,00 zł
12/2019	1 006,00 zł	1 006,00 zł

Deklaracja VAT-7 złożona na wezwanie Organu	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego	Kwota zaniżenia zobowiązania
1/2020	1 360,00 zł	1 360,00 zł
2/2020	2 317,00 zł	2 317,00 zł
3/2020	1 144,00 zł	1 144,00 zł
4/2020	1 058,00 zł	1 058,00 zł
5/2020	1 623,00 zł	1 623,00 zł
6/2020	451,00 zł	451,00 zł
7/2020	995,00 zł	995,00 zł
8/2020	340,00 zł	340,00 zł
9/2020	1 793,00 zł	1 793,00 zł
10/2020	593,00 zł	593,00 zł
11/2020	1 090,00 zł	1 090,00 zł
12/2020	499,00 zł	499,00 zł

Deklaracja VAT-7 złożona na wezwanie Organu	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego	Kwota zaniżenia zobowiązania
1/2021	509,00 zł	509,00 zł
2/2021	768,00 zł	768,00 zł
3/2021	2 145,00 zł	2 145,00 zł
4/2021	701,00 zł	701,00 zł
5/2021	1 088,00 zł	1 088,00 zł
6/2021	514,00 zł	514,00 zł

7/2021	570,00 zł	570,00 zł
8/2021	763,00 zł	763,00 zł
9/2021	1 765,00 zł	1 765,00 zł
10/2021	1 105,00 zł	1 105,00 zł
11/2021	1 247,00 zł	1 247,00 zł
12/2021	707,00 zł	707,00 zł

Deklaracja VAT-7 złożona na wezwanie Organu	Wysokość podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego	Kwota zaniżenia zobowiązania
1/2022	1 038,00 zł	1 038,00 zł
2/2022	931,00 zł	931,00 zł
3/2022	1 739,00 zł	1 739,00 zł
4/2022	1 326,00 zł	1 326,00 zł
5/2022	636,00 zł	636,00 zł
6/2022	1 711,00 zł	1 711,00 zł
7/2022	2 059,00 zł	2 059,00 zł
8/2022	1 392,00 zł	1 392,00 zł
9/2022	1 769,00 zł	1 769,00 zł
10/2022	1 481,00 zł	1 481,00 zł

Również w tym przypadku, analiza przeprowadzona przez pracowników Organu potwierdziła stanowisko kontrolującej, że do zaległości wynikających z pierwotnych deklaracji VAT-7 za okres 9/2019 - 10/2022 mają zastosowanie odsetki w wysokości 150 %. Zasadne odsetki 150 % o kodzie NO150 w MRP od zobowiązań wynikających z deklaracji VAT-7 za miesiące 9/2019 - 10/2022 zostały wprowadzone w dniu 31 października 2024 r.

8 sprawa

podatnik (...) sp. z o.o.

Czynności sprawdzające zarejestrowane w systemie ZisarPlus, przeprowadzone pod numerem (...), przez pracownika (...), w ramach weryfikacji Raportu R.OZ za miesiące 5-7/2022. Podatnik w odpowiedzi na wezwanie Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce, 17 stycznia 2023 r. złożył korektę pliku JPK_V7M za m-c 7/2022 i wykazał przedmiotowe Faktury VAT.

Temat czynności: VATWDWZZPPJK WERYFIKACJA DANYCH WYNIKAJĄCYCH ZE ZŁOŻONEGO PRZEZ PODMIOT JEDNOLITEGO PLIKU KONTROLNEGO (JPK)

W opisywanym przypadku dotyczącym zobowiązania za miesiąc 7/2022 potwierdzono, że 25 sierpnia 2022 r. wygenerowana została pierwotna deklaracja „0” (deklaracja przypisana automatycznie). Korekta deklaracji VAT-7 została złożona przez podatnika 17 stycznia 2023 r. po wezwaniu przez NUS – kwota do wpłaty 40 550,00 zł.

Pomimo spełnienia dyspozycji wynikających z art. 56b pkt 2 lit. b ustawy O.p. odstąpiono od przypisania podwyższonych odsetek, co w konsekwencji znalazło błędne odzwierciedlenie w kwotach wymagalnych zaległości wskazywanych zarówno w upomnieniach, jak i w tytułach wykonawczych.

Jak wyjaśniono w odpowiedzi Organu, analiza potwierdziła stanowisko kontrolującej, że do zaległości wynikających z korekty deklaracji VAT-7 za 7/2022 mają zastosowanie odsetki w wysokości 150 %. Natomiast zdaniem Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce w przedmiotowej sprawie odsetki 150 % obecnie nie mogą zostać wprowadzone w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym.

9 sprawa

podatnik (...) (...), (...).

Czynności sprawdzające zarejestrowane w systemie ZisarPlus, przeprowadzone pod numerem (...) przez pracownika (...).

Informacja sygnałna Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie z 28 kwietnia 2023 r. Podatnik nie rozliczył w miesiącu 6/2021 transakcji sprzedaży fv VAT NR (...) wystawionej na rzecz kontrahenta.

7 czerwca 2023 r. podatnik złożył korektę JPK_V7M za 6/2021 (część deklaracyjną i ewidencyjną) rozliczając transakcję sprzedaży. W systemie ZisarPlus potwierdzono zapis kwoty WUSZ o wartości 226 588,00 zł.

Z deklaracji VAT- 7 za miesiąc 6/2021 wynika podatek należny o wartości 123 541,00 zł, natomiast z korekty deklaracji VAT-7 za 6/2021 podatek należny w kwocie 141 836,00 zł.

Kontroli poddano zasadność przypisania podwyższonych odsetek do zaległości z deklaracji VAT-7 za 6/2021 w odniesieniu do zapisów wynikających z art. 56b pkt 2 lit. b ustawy O.p.

Zgodnie z ww. przepisem podwyższone odsetki od zaległości podatkowych stosuje się do zaległości w podatku od towarów i usług w przypadku korekty deklaracji dokonanej w wyniku czynności sprawdzających, jeżeli **kwota zaniżenia** zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku **przekracza 25% kwoty należnej** i jest wyższa niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564), obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania lub terminu zwrotu.

W opisywanej sprawie pracownik Urzędu Skarbowego uznał, że zaistniały przesłanki uzasadniające zastosowanie podwyższonych 150 % odsetek od zaległości. Niemniej analiza powyższych danych pozwoliła na stwierdzenie, że w omawianym przypadku przekroczone uprawnienia do zastosowania podwyższonych odsetek (kwota zaniżenia nie przekroczyła bowiem 25 % kwoty należnej).

Wyjaśniając powyższe Naczelnik kontrolowanego Urzędu potwierdził, że niezasadnie wprowadzono odsetki do korekty deklaracji VAT-7 za 6/2021 złożonej 5 lipca 2023 r., z której wynika kwota do wpłaty 141 836,00 zł, bowiem kwota zaniżenia zobowiązania podatkowego nie przekracza 25 % kwoty należnej. W związku z powyższym wprowadzone odsetki zostały anulowane 31 października 2024 r.

10 sprawa

podatnik (...).

Czynności sprawdzające zarejestrowane w systemie ZisarPlus, przeprowadzone pod numerem (...), przez pracownika (...), celem zweryfikowania ewentualnego przekroczenia limitu sprzedaży pod kątem zwolnienia z podatku VAT w 2021 r. i ewentualnej utraty zwolnienia w 2022 r. Rejestracja podatniczek do VAT od 11/2021- VAT-R z 9 marca 2023 r. W dniu 31 marca 2023 r. podatniczka złożyła pliki JPK_V7M (część deklaracyjną i ewidencyjną) za okres 11/2021 - 4/2022, w których rozliczyła sprzedaż o łącznej wartości netto 159 352,77 zł, podatek VAT 12 748,23 zł.

Wobec tego zaistniały przesłanki do zastosowania w sprawie art. 56b ust. 3 ustawy O.p.

Nieprzypisanie podwyższonych 150 % odsetek, również w tym przypadku rzutuje na dane wskazywane w upomnieniach, tytułach wykonawczych, decyzjach o rozłożeniu na raty.

W złożonych wyjaśnieniach Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce potwierdził wypełnienie dyspozycji wynikających z art. 56b ustawy O.p. w ww. sprawie i konieczność zastosowania podwyższonych 150 % odsetek do zaległości wynikających z deklaracji VAT-7 za okres 11/2021 – 4/2022. 31 października 2024 r. kodem NO150 przypisano w PoltaxB2Plus w module MRP - 150 % odsetki do zaległości wynikających z deklaracji za miesiące 11/2021 – 4/2022.

Podsumowując złożone wyjaśnienia, Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce wskazał, że zadania polegające na ustalaniu podwyższonej stawki odsetek od zaległości podatkowych i ich wprowadzania do Modułu Rejestracji Przerw w systemie Poltax2BPlus stanowią jedno z wielu zadań komórki ds. analitycznych i czynności sprawdzających (obsługujących m.in. raporty JPK, raporty MZA, analizę błędnych deklaracji, wykreślanie podatników z rejestru VAT, czynności sprawdzające z udziałem podatników), dlatego w celu ich prawidłowej realizacji 13 września 2024 r. wprowadzone zostały „Zasady postępowania w sprawie ustalania podwyższonej stawki odsetek od zaległości podatkowych” określające tryb postępowania w tym zakresie.

11 sprawa

podatnik (...) S.J. sp. z o.o. sp. k. Pozytywnie oceniono odstąpienie od przypisania podwyższonych 150 % odsetek w ww. sprawie (choć należy je raczej uznać za przypadek, niż za celowe działanie Organu, który nie dokonał przypisu podwyższonych odsetek w żadnym przypadku zakończenia postępowania podatkowego decyzją wymiarową).

Decyzją Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu nr (...) z 28 grudnia 2023 r. określono podatnikowi zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług za miesiące od czerwca 2020 r. do września 2021 r., podatek do zapłaty, o którym mowa w art. 108 ustawy o VAT za miesiące od października 2020 r. do stycznia 2021 r., marzec 2021 r., maj 2021 r., od sierpnia 2021 r. do września 2021 r. i ustalono dodatkowe zobowiązanie podatkowe, na podstawie art. 112 b ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT, w wysokości 30 % kwoty zniżenia zobowiązania podatkowego i kwoty zawyżenia podatku do przeniesienia na następne okresy rozliczeniowe oraz na podstawie art. 112 c ust. 1 pkt 2 ww. ustawy w wysokości 100 % kwoty zniżenia zobowiązania podatkowego i kwoty zawyżenia podatku do przeniesienia na następne okresy rozliczeniowe wynikającego z faktur stwierdzających czynności, które nie zostały dokonane. Decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

W przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania przepis art. 56b ustawy Ordynacja podatkowa, bowiem zgodnie z zapisem art. 56ba ww. ustawy przepisu art. 56b nie stosuje się do zaległości w podatku od towarów i usług, w przypadku, gdy ustala się dodatkowe zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w art. 112b lub 112c ustawy o VAT.

III. Ustalenie ilości spraw, dla których nie stosowano na bieżąco przepisu art. 56b ustawy O.p. oraz oszacowanie strat

1) Z uwagi na zdiagnozowane w wyżej opisanych 10 sprawach nieprawidłowości zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce o zweryfikowanie danych wynikających z Raportu niezłożonych terminowo deklaracji VAT. Analiza deklaracji VAT-7/VAT-7K złożonych po terminie na wezwanie Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce w kontekście dokonanych/lub nie wpłat potwierdziła, że:

- w **44** przypadkach zarejestrowano **na bieżąco w 2023 r.** podwyższone odsetki biorąc pod uwagę dyspozycje wynikające z przepisu art. 56b pkt 3 ustawy O.p.

Na 130 zweryfikowanych czynności sprawdzających:

- w **45** przypadkach nie zachodziły przesłanki zastosowania podwyższonych odsetek w myśl przepisu art. 56b pkt 3 ustawy O.p.
- w **50** sprawach odsetki 150 % o kodzie NO150 w MRP zostały wprowadzone z opóźnieniem, po wszczęciu kontroli wewnętrznej, tj. w okresie od 31 października 2024 r. do 5 listopada 2024 r.
- w **35*** sprawach analiza stanu faktycznego wskazuje – wg Naczelnika - na brak możliwości odnotowania podwyższonych odsetek 150 %, na chwilę obecną.

Wyjaśniając, Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce wskazał, że nie ustalał podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych w przypadku:

- zapłaty przez podatnika podatku w terminie pomimo niezłożenia deklaracji (uznając odsetki 150 % za niezasadne) – przy czym istotną rolę spełniła w tym zakresie data doręczenia wezwania (zdarzały się bowiem sytuacje, że podatnik dokonał wpłaty przed odebraniem wezwania),

- złożenia przez podatnika nieprawidłowej deklaracji pierwotnej, w której zadeklarował kwotę podlegającą wpłacie do urzędu, a po korekcie rozliczenia wynika brak zobowiązania podatkowego (wykazano kwotę do przeniesienia),

- złożenia przez podatnika ponownie deklaracji za dany okres, gdyż pierwotnie złożona deklaracja zawierała błędy identyfikacyjne uniemożliwiające jej migrację do PoltaxPlus (pierwotnie złożona deklaracja zostaje odrzucona w SPED po złożeniu przez podatnika kolejnej wersji; w PoltaxPlus widoczna jest wówczas tylko jedna wersja deklaracji),

- złożenia przez podatnika deklaracji wraz z czynnym żalem bądź pismem, w których to wskazuje na techniczny brak możliwości wysłania deklaracji (na stronie podatki.gov.pl jest/był komunikat o pracach serwisowych- podatnik załącza skany z udokumentowanych prób wysyłki).

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że sam fakt, iż przedsiębiorca złożył czynny żal nie gwarantuje mu ochrony przed karą. Czynny żal nie jest bowiem skuteczny, jeżeli podatnik:

- został wcześniej wezwany w związku z popełnionym czynem zabronionym, a organy podatkowe udokumentowały już popełnienie przestępstwa,

- jest w trakcie postępowania kontrolnego,

- zorganizował grupę, bądź nakłaniał inną osobę w celu popełnienia przestępstwa skarbowego.

Ponadto, aby czynny żal został uznany za skuteczny, przedsiębiorca zobowiązany jest do uiszczenia opłaty razem z odsetkami. Czynny żal chroni przed karami, ale nie zwalnia z obowiązku uregulowania powstałych zaległości i odsetek.

Analiza 50 przypadków czynności sprawdzających związanych z brakującymi deklaracjami (do których przypisano podwyższone odsetki w toku kontroli wewnętrznej), pod kątem oszacowania skutków finansowych wskazuje, wg Naczelnika, że:

- w 35 sytuacjach brak jest negatywnych skutków finansowych, ponieważ podatnicy uregulowali zobowiązania wraz z należnymi odsetkami,

- w 12 sytuacjach brak jest negatywnych skutków finansowych, ponieważ zobowiązania podatkowe nie zostały jeszcze uregulowane,

- w 3 pozostałych przypadkach łączny skutek finansowy stanowi nie odnotowanie po stronie wpływów budżetowych kwoty odpowiadającej wartości 50 % kwoty odsetek należnych, tj. 0,00194 % wszystkich odsetek, które wpłacono w 2023 r. w Organie z tytułu podatku VAT, co daje kwotę: **112, 29 zł.**

Odnosząc się do powodów powstania nieprawidłowości Organ wyjaśnił, że podwyższone odsetki nie były w 2023 r. odnotowywane na bieżąco z uwagi na brak określenia jednolitych zasad postępowania w zakresie stosowania podwyższonych odsetek i ich odnotowywania w Poltax2BPlus, które przypisałyby zadania poszczególnym komórkom i wskazały sposób monitorowania tego procesu. Znaczna rotacja pracowników, jak również niewielkie doświadczenie wynikające z krótkiego stażu pracy części kadry pracowniczej, miały istotny wpływ na nieprawidłową realizację zadań związanych z określaniem i odnotowywaniem podwyższonych odsetek przez poszczególne komórki.

W związku z powyższym, obecnie wprowadzono „Zasady postępowania w sprawie ustalania podwyższonej stawki odsetek od zaległości podatkowych”, które przewidują, że co najmniej raz w miesiącu pracownik jest zobowiązany do sprawdzenia, czy podatnik zareagował na wezwanie w sposób poprawny. W sytuacji stwierdzenia faktu złożenia poprawnej deklaracji pracownik bada zasadność zastosowania podwyższonych odsetek, które odnotowuje w systemie Poltax2BPlus.

Natomiast powtórna analiza 35 czynności sprawdzających (opisanych na str. 17 opracowania, punkt 3 oznaczony* – czyli dla tych, dla których wg Organu brak jest możliwości odnotowania podwyższonych odsetek 150 % na chwilę obecną), związanymi z brakującymi deklaracjami wykazała, że:

- w 10 sytuacjach nie zachodziły przesłanki do zastosowania podwyższonych odsetek,
- w 1 przypadku odnotowano podwyższone odsetki 150 % w toku kontroli wewnętrznej, ale nie stwierdzono negatywnych skutków finansowych, ponieważ podatnicy uregulowali zobowiązania podatkowe wraz z należnymi odsetkami,
 - w 3 przypadkach odnotowano w Urzędzie, w toku kontroli wewnętrznej, podwyższone odsetki w systemie Poltax2BPlus moduł MRP, przy wykorzystaniu symbolu NO150 i nie stwierdzono negatywnych skutków finansowych, ponieważ zobowiązania nie zostały jeszcze przez podatników uregulowane,
- w 21 przypadkach brak możliwości odnotowania w systemie Poltax2BPlus podwyższonych odsetek, ponieważ trwa postępowanie egzekucyjne, które nie będzie umorzone lub postępowanie egzekucyjne zostało zakończone. Szacowany skutek finansowy stanowi nie odnotowanie po stronie wpływów budżetowych kwoty odpowiadającej wartości 50 % kwoty odsetek należnych, tj. 0,20620 % wszystkich odsetek, które wpłacono w 2023 r. w Urzędzie Skarbowym Poznań-Jeżyce z tytułu podatku VAT, co daje kwotę: **11.933,54 zł.**

2) Analiza zestawienia czynności sprawdzających z kwotą WUSZ powyżej 10 500,00 zł. Po przeanalizowaniu zestawienia czynności sprawdzających składającego się z 85 przypadków z kwotą WUSZ powyżej 10 500,00 zł, ustalono:

- W 52 przypadkach nie zachodzą przesłanki do zastosowania podwyższonych odsetek za zwłokę, ponieważ:
 - kwota WUSZ nie jest tożsama z kwotą podlegającą wpłacie do urzędu skarbowego (np. WUSZ wynika ze zmian kwot do przeniesienia na następne okresy, zmniejszenia kwoty do zwrotu na rachunek bankowy przed dokonaniem zwrotu) - brak jest zobowiązania podatkowego i tym samym zaległości podatkowej,
 - podatnik dokonał wpłaty na podatek VAT przed wpływem deklaracji, której dotyczyły czynności sprawdzające,
 - wysokość WUSZ wykazana w raporcie to suma kwot WUSZ wynikających z poszczególnych okresów rozliczeniowych, przy czym zaniżenie zobowiązania podatkowego z poszczególnych okresów nie przekraczało pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w konkretnym roku podatkowym.

- W **14** przypadkach stwierdzono wystąpienie podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych, które były odnotowane **na bieżąco** w trakcie **2023** r.
- W pozostałych **19** przypadkach zasadne było zastosowanie podwyższonych odsetek, które nie były wprowadzone w Poltax2BPlus w 2023 r. Przeanalizowano te sytuacje pod kątem oszacowania skutków finansowych.

Ustalono, że:

- w 4 przypadkach odnotowano podwyższone odsetki w Poltax2BPlus w toku kontroli wewnętrznej i brak jest negatywnych skutków finansowych, ponieważ zobowiązania zostały uregulowane wraz z należnymi odsetkami,
- w 3 przypadkach odnotowano podwyższone odsetki w Poltax2BPlus w toku kontroli wewnętrznej i brak jest negatywnych skutków finansowych, ponieważ zobowiązania podatkowe nie zostały uregulowane,
- w **12** przypadkach stwierdzono zasadność zastosowania podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych, które nie zostały odnotowane w Poltax2BPlus, z uwagi na zakończone postępowanie egzekucyjne. Oszacowane skutki finansowe łącznie stanowią nie odnotowane po stronie wpływów budżetowych kwoty odpowiadające wartości 50 % kwoty odsetek należnych, tj. 0,68521 % wszystkich odsetek, które wpłacono w 2023 r. w tutejszym organie podatkowym z tytułu podatku VAT, co daje kwotę: **39 654,39 zł**.

3) Wg oświadczenia Naczelnika Urzędu, w 2023 r. nie wystąpiły sprawy, w których należało odnotować podwyższone odsetki po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej.

4) W zakresie korekt po kontrolach podatkowych przeprowadzonych przez organ podatkowy, przetwarzanych przez komórkę SPV wyjaśniono, że w 2023 r. w **5** przypadkach podatnicy złożyli korekty pokontrolne. W 1 przypadku wystąpiło uchybienie polegające na nieodnotowaniu podwyższonych odsetek w systemie Poltax2BPlus, w sprawie podatnika (...), NIP (...) – kontrola podatkowa w zakresie VAT za III i IV kwartał 2019 r. oraz I kwartał 2020 r. W toku kontroli ujawniono zaniżenie przez podatnika zobowiązania za poszczególne okresy rozliczeniowe. Analiza wykazała, że podwyższona stawka odsetek za zwłokę w wysokości 150 % ma zastosowanie do zaległości za III kwartał 2019 r., w związku z czym zarejestrowano podwyższone odsetki w dniu 4 listopada 2024 r. Natomiast do zaległości za IV kwartał 2019 r. oraz za I kwartał 2020 r. odsetki za zwłokę w wysokości 150 % nie mają zastosowania ponieważ zaległości te nie przekraczają pięciokrotnej wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania.

5) W przypadku wpływu do organu podatkowego korekt deklaracji złożonych w wyniku otrzymania przez podatnika zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli celno-skarbowej, bądź wyniku kończącego kontrolę celno-skarbową w podatku od towarów i usług, każdorazowo analizowany jest stan faktyczny sprawy oraz odnotowywane są podwyższone odsetki od zaległości podatkowych w przypadkach uregulowanych w treści art. 56b ustawy O.p. Również tu, w 1 przypadku odsetki 150 % o kodzie NO150 w module MRP systemu Poltax2BPlus do korekty deklaracji VAT nie zostały wprowadzone. 28 lipca 2023 r. do US Poznań-Jeżyce wpłynęło pismo Naczelnika Śląskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Katowicach o akceptacji korekt deklaracji VAT-7 za okres od 1-4/2023, złożonych przez podatnika (...). Zweryfikowana została zasadność wprowadzenia odsetek 150 %, które 5 listopada 2024 r. zostały uzupełnione w systemie Poltax2BPlus.

Działania naprawcze:

W toku kontroli wewnętrznej zostały podjęte działania zmierzające do poprawienia funkcjonowania obszaru odnotowywania podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych. Mimo, że nie odnotowano na bieżąco podwyższonych odsetek stosując kod NO150 w 2023 r., to jednak w większości przypadków uzupełniono je podczas trwania kontroli wewnętrznej. Tym sposobem ograniczono lub wyeliminowano negatywne skutki finansowe. Opracowane zostały „Zasady postępowania w sprawie ustalania podwyższonej stawki odsetek od zaległości podatkowych” z 13 września 2024 r., które zebrały dotychczasowe doświadczenia pracowników Urzędu.

Dokument ten precyzuje:

- tryb postępowania przy ustalaniu podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych,
- zasady odnotowywania przerw NO150 w systemie Poltax2BPlus,
- zadania poszczególnych komórek uczestniczących w procesie określania i odnotowywania podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych.

Dokument usystematyzował i usprawnił proces odnotowywania zasadnych podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych oraz monitorowania poprawności określania i odnotowywania podwyższonych odsetek. Dodatkowo precyzuje sposób działania i ma na celu zapobiec powstaniu uchybień i nieprawidłowości w przyszłości. W dotychczas przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych w 2024 r. (obszar czynności sprawdzających i postępowań podatkowych), nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ewidencjonowania podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych. Przeprowadzono z pracownikami spotkania instruktażowe w zakresie poprawności określania zasadności stosowania podwyższonych odsetek i odnotowywania podwyższonych odsetek w systemie Poltax2BPlus. Ponadto wszelkie wątpliwości w zakresie zasadności stosowania podwyższonych odsetek pracownicy konsultują na bieżąco z bezpośrednimi przełożonymi.

Sposób dokumentowania zastosowania podwyższonych odsetek 150 % zależy jest od trybu prowadzenia sprawy, a mianowicie w odniesieniu do:

- deklaracji / korekt deklaracji złożonych w toku czynności sprawdzających fakt dokonania weryfikacji zasadności zastosowania 150 % odsetek odnotowany jest na karcie czynności sprawdzających ZisarPlus w polu uwagi,
- spraw po kontroli podatkowej sporządzana jest adnotacja zawierająca wynik analizy prawidłowości złożonych deklaracji /korekty deklaracji oraz zasadności zastosowania podwyższonej stawki odsetek,
- deklaracji/korekt deklaracji złożonych w związku z kontrolą celno-skarbową fakt dokonania weryfikacji zasadności zastosowania 150% odsetek odnotowany jest w komentarzu SZD sprawy, w której zarejestrowano pismo z urzędu celno-skarbowego informujące o uznaniu tych deklaracji/korekt deklaracji,
- decyzji wydanych przez kontrolowany Organ podatkowy, po uzyskaniu przez decyzję statusu ostateczności, sporządzana jest adnotacja zawierająca analizę zasadności zastosowania podwyższonej stawki odsetek,
- decyzji urzędów celno-skarbowych sporządzana jest adnotacja zawierająca analizę zasadności zastosowania podwyższonej stawki odsetek. W ramach dodatkowego nadzoru raz w miesiącu komórka (...) przygotowuje raport z systemu Poltax2BPlus: „WB.R.4.1 Przerwy ważne i anulowane”, który jest przekazany kierownikom komórek (...), (...), (...) oraz do wiadomości właściwych Zastępców Naczelnika. Jest on wykorzystywany w celu weryfikacji poprawności odnotowania bądź anulowania podwyższonych 150 % odsetek od zaległości.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce w 2023 r. odpowiedzialnymi za stosowanie dyspozycji wynikających z przepisów art. 56b ustawy O.p. były komórki:

- Pierwszy Referat (...) bezpośrednio nadzorowany przez p. (...), a pośrednio przez p. (...).

Zadania realizowali: p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...);

- Drugi Referat (...) bezpośrednio nadzorowany przez p. (...), a pośrednio przez p. (...).

Zadania realizowali: p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...);

- Referat (...) nadzorowany przez p. (...).

Zadania realizowali: p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...);

- Drugi Referat (...) nadzorowany przez p. (...)

Zadania realizowali: p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...), p. (...).

Za osoby odpowiedzialne za nierejestrowanie na bieżąco podwyższonych 150 % odsetek od zaległości uznano nie tylko wyżej wymienionych pracowników i ich bezpośrednich przełożonych, ale również z uwagi na brak nadzoru nad realizacją zadań: pierwszego Zastępcę Naczelnika p. Łukasza Piechowiaka, drugiego Zastępcę Naczelnika p. Hannę Józefiak oraz ówczesnego Naczelnika Urzędu p. Miłosza Michalskiego.

IV. Terminowość wprowadzania podwyższonej stawki odsetek w systemie Poltax2BPlus oraz wykorzystanie właściwej podstawy prawnej i kodu rejestracji

Na podstawie Raportu WB.R.4.15.A.1.RNP wykonanego 11 września 2024 r. zawierającego 58 spraw przypisanych w 2023 r. podwyższonych odsetek wyłoniono metodą niestatystyczną 17 przypisów i zweryfikowano je pod kątem terminowości ich przypisania.

podatnik	NIP	Deklaracje VAT za okres	Data złożenia VAT-7	Data wprowadzenia VAT-7	Data rejestracji odsetek	Uwagi
I.P.	(...)	1/2018 12/2018 2/2019 3/2019 4/2019	12.04.2022	14.04.2022 20.04.2022 14.04.2022 14.04.2022 20.04.2022	27.02.2023	Odsetki przypisano po 10 miesiącach
(...) sp. z o.o.	(...)	2/2022 3/2022 5/2022 6/2022	16.02.2023	20.02.2023	22.02.2023	*
(...)	(...)	5/2022 6/2022 7/2022	7.04.2023	11.04.2023	23.06.2023	Odsetki przypisano po 2 miesiącach
(...) sp. z o.o.	(...)	3/2019	7.02.2023	9.02.2023	10.02.2023	
(...) sp. z o.o.	(...)	8/2022	7.02.2023	9.02.2023	10.02.2023	
(...) sp. z o.o.	(...)	10/2022	5.05.2023	8.05.2023	10.05.2023	
(...)	(...)	10/2022 11/2022	12.06.2023	13.06.2023	14.06.2023 i 5.10.2023	**

1. *w uwagach w deklaracji wprowadzono zapis: odsetki 150 % korekta złożona po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej

** rejestracja przerwy w module MRP wymaga dokonania ponownego wpisu

Odnosząc się do kwestii terminowości podkreślić należy, że w 8, zarejestrowanych w 2023 r., przypadkach podwyższonych 150 % odsetek za zwłokę pracownicy Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce nie zastosowali się do zasad, aby działania podejmować bez zbędnej zwłoki. W pozostałych 9 działali terminowo i w trybie natychmiastowym. Podczas rejestracji w module MRP systemu Poltax2BPlus został użyty prawidłowy kod podstawy NO150 i typ przyczyny 5. W toku kontroli potwierdzono zasadność przypisania podwyższonych odsetek do ww. zaległości, tym samym nie stwierdzono przekroczenia kompetencji w tym zakresie (w zbadanych 17 przypadkach).

V. Uprawnienia do systemów informatycznych Urzędu

Typowanie do kontroli metodą niestatystyczną wg osądu kontrolującego na podstawie danych zawartych w Centralnym Systemie Zarządzania Uprawnieniami i Uwierzytelnianiem Użytkowników.

Badaniem objęto zakresy uprawnień pracowników w dostępie do systemów informatycznych Urzędu.

Kontroli poddano ww. informacje, w efekcie czego stwierdzono, że:

- uprawnienia nadawane i odbierane są zgodnie z przepisami prawa wewnętrznego,
- uprawnienia nadawane są zgodnie z zakresem obowiązków pracownika.

W toku kontroli zweryfikowano zakres uprawnień pracowników w dostępie do systemów informatycznych Urzędu i nie stwierdzono nadużyć w tym zakresie. Nadane uprawnienia są zgodne z realizowanymi zadaniami. Ze względu na charakter pracy m.in. prowadzenie analiz, pracownikom nadano uprawnienia do różnych systemów (różnym pracownikom w różnym zakresie). Poza Poltax Plus są to uprawnienia do systemów WRO-SYSTEM, ZisarPlus, SeRCe, BPS, SZD, SSP, EUREKA, JPK_LUNETKA, KARTA2, NBE, VAT REFUND, VIES, e-ORUS, RWDW (WIS). Od końca maja 2022 r. pracownicy KAS w Centralnym Systemie Zarządzania Uprawnieniami i Uwierzytelniania Użytkowników mają przyznawane tzw. role, wymagane w związku z wykonywanymi obowiązkami.

W zakresie realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędów konieczne jest przeprowadzanie kontroli (minimum raz na pół roku) przez kierujących komórkami w zakresie przydzielania uprawnień do systemów informatycznych i nadanych upoważnień. Powyższe wynika z § 10 Zarządzenia nr 127/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 28 września 2018 r. w sprawie wykorzystania systemu Qasystem do realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędach, zmienionego Zarządzeniem nr 58/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 maja 2019 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wykorzystania systemu Qasystem do realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędach. Przekazane do zweryfikowania informacje o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej potwierdziły fakt przeprowadzania kontroli funkcjonalnej w tym zakresie w terminach wymaganych zarządzeniem. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Zarządzenie Nr 250/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i polityk bezpieczeństwa w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz Zasady bezpieczeństwa informacji (dot. nadawania uprawnień) i stwierdzono zastosowanie:

- zasady wiedzy koniecznej (ograniczonego dostępu do informacji), pracownicy posiadają

dostęp tylko do tych informacji, które są konieczne do realizacji powierzonych im zadań (różne zadania oznaczają różną wiedzę konieczną do ich wykonania, a tym samym inny profil dostępu),

- zasady potrzeby koniecznej, pracownicy mają zapewniony dostęp tylko do środków przetwarzania informacji (urządzeń teleinformatycznych, systemów, aplikacji), które są im konieczne do wykonania powierzonych im zadań.

VI. Weryfikacja aktualności upoważnień i pełnomocnictw w Urzędzie Skarbowym Poznań-Jeżyce

W toku kontroli instytucjonalnej sprawdzono, czy nadane upoważnienia są aktualne, i czy osoby upoważnione wykorzystują je ściśle z zakresem wskazanym na upoważnieniu.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 100/2021 (Załącznik Nr 6) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 7 czerwca 2021 r. w sprawie zasad przygotowywania, ewidencjonowania, przechowywania, monitorowania aktualności i utraty mocy obowiązującej upoważnień i pełnomocnictw wydawanych w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz podległych Urzędach woj. wielkopolskiego oraz uchylającym go Zarządzeniem Nr 119/2023 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 października 2023 r. w sprawie zasad przygotowywania, ewidencjonowania, przechowywania, monitorowania aktualności i utraty mocy obowiązującej upoważnień i pełnomocnictw wydawanych w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz podległych Urzędach woj. wielkopolskiego Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce na bieżąco monitoruje aktualność upoważnień do podpisywania dokumentów z up. Naczelnika, pełnomocnictw podległych pracowników. W toku kontroli potwierdzono, że prawidłowo upoważnienia pracowników i kierowników komórek organizacyjnych zostały wydane na podstawie art. 143 ustawy O.p., art. 11a ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz w oparciu o art. 118 § 3 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy.

Przeprowadzona weryfikacja upoważnień wskazała na prawidłowość udzielonych upoważnień w zakresie: podstawy prawnej (jej aktualności na dzień udzielenia upoważnienia) i sposobu potwierdzenia odbioru upoważnienia przez pracownika (upoważnienia zawierają datę i podpis pracownika). Upoważnienia wydane w 2023 r. zostały udzielone (podpisane) przez ówczesnego Naczelnika Urzędu p. Miłosza Michalskiego.

VII. Kontrola funkcjonalna

Sprawdzeniu poddano przestrzeganie przepisów Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 15 grudnia 2018 r. poprzez zbadanie, czy w temacie „Stosowanie podwyższonej stawki odsetek za zwłokę” przeprowadzana była kontrola funkcjonalna (zgodnie z Zarządzeniem nr 167/2018 w sprawie wprowadzenia kontroli funkcjonalnej zmienionym Zarządzeniem Dyrektora nr 59/2019; Zarządzeniem nr 24/2019; Zarządzeniem nr 63/2020; Zarządzeniem nr 211/2021; Zarządzeniem nr 247/2022).

Stosownie do ww. Zarządzenia kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu określiło na 2023 r. priorytety kontroli funkcjonalnej do uwzględnienia w ramach wykonywania kontroli przez osoby zobowiązane w Izbie, Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu oraz w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego. Wśród priorytetów nie zdiagnozowano jednak zagadnień mających bezpośredni związek z kontrolowanym obszarem.

Z uwagi na zakres tematyczny, badany obszar nie znalazł odzwierciedlenia ani w priorytetach kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, ani w Planie ryzyk Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce, czy Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

W toku kontroli ustalono, że powyższe spowodowało, iż w 2023 r. nie były przeprowadzane kontrole funkcjonalne w temacie stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę.

Ustalenia poczynione w toku kontroli instytucjonalnej dały podstawy do stwierdzenia, że Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce błędnie oszacował ryzyko na 2023 r. Brak wskazania ewentualności powstania ryzyka w obszarze tematu kontroli w konsekwencji doprowadziło do zaniechania porównywania na bieżąco aktualnie funkcjonującego stanu faktycznego ze stanem wymaganym w normach prawnych. W konsekwencji zabrakło efektu likwidowania ewentualnie powstałych nieprawidłowości na bieżąco i usprawnienia pracy kontrolowanej jednostki w tym obszarze. Stwierdzone w toku prowadzonej kontroli zaniedbania dotyczące stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę wskazują, że w Urzędzie Skarbowym Poznań-Jeżyce w 2023 r. nie wykorzystano możliwości jakie daje prowadzenie kontroli funkcjonalnej. Przeprowadzona kontrola instytucjonalna wykazała bowiem, że w 2023 r. w organie doszło do naruszenia zasady racjonalnego gospodarowania, poprzez nieosiągnięcie optymalnych wyników oraz do naruszenia zasady celowości - jednostka nie działała w pełni zgodnie z wyznaczonym celem, zadaniami określonymi w regulaminach i aktach normatywnych. Poprzez zaniechanie stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę jednostka nie realizowała w pełni wyznaczonych dla niej zadań i tym samym nie osiągnęła wymaganych prawem wyników, efektów.

Jednakowoż, pozytywnie ocenia się fakt, iż po otrzymaniu pisma Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr (...) z 11 grudnia 2023 r. w kontrolowanym Organie dostrzeżono potrzebę usystematyzowania i ujednolicenia sposobu postępowania w zakresie ustalania zasadności podwyższonych odsetek 150 % i ich odnotowywania w systemie Poltax2BPlus. Zgodnie z wyjaśnieniem Naczelnika monitorowana i nadzorowana jest zasadność zastosowania podwyższonych odsetek 150 % w sposób systematyczny i jednorodny, a wprowadzone zasady usprawniły ten proces. W efekcie, w toku przeprowadzonych w Pierwszym Referacie Czynności Analitycznych i Sprawdzających – SKA-11 kontroli funkcjonalnych, tj. 26 czerwca 2024 r. w zakresie realizacji obowiązku prawidłowego i rzetelnego wprowadzania do systemu Poltax2BPlus odsetek 150 % obejmującej okres od kwietnia do maja 2024 r. oraz 28 października 2024 r. w zakresie realizacji obowiązku prawidłowego i rzetelnego wprowadzania do systemu Poltax2BPlus odsetek 150 % (deklaracje VAT po czynnościach sprawdzających przeprowadzonych przez pracowników Urzędu Skarbowego) za wrzesień 2024 r., jak poinformował Naczelnik kontrolowanego Urzędu, nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

VIII. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

Na podstawie książki kontroli nie stwierdzono kontroli zewnętrznych z zakresu „Stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę”.

IX. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

W kontrolowanym Urzędzie Skarbowym Poznań-Jeżyce na tablicy ogłoszeń znajduje się informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków, co zostało potwierdzone zdjęciem tablicy ogłoszeń.

Reasumując, w trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) w zakresie deklaracji VAT-7/VAT-7K złożonych po terminie, na wezwanie Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Jeżyce w kontekście dokonanych/lub nie wptat:

- w **54** sprawach odsetki 150 % o kodzie NO150 zostały wprowadzone do modułu MRP z opóźnieniem, po wszczęciu kontroli wewnętrznej (w okresie: od 31 października 2024 r. do 5 listopada 2024 r.),
 - w **21** przypadkach, mimo obowiązku wynikającego z art. 56b O.p., nie naliczono podwyższonych odsetek za zwłokę (wg Organu brak możliwości odnotowania w systemie Poltax2BPlus przerw NO150).
- 2) w zakresie czynności sprawdzających z kwotą WUSZ powyżej 10.500,00 zł:
- w **7** przypadkach zarejestrowano podwyższone odsetki NO150 w Poltax2BPlus z opóźnieniem, w toku kontroli wewnętrznej,
 - w **12** przypadkach stwierdzono zasadność zastosowania podwyższonych odsetek od zaległości podatkowych, które nie zostały odnotowane w Poltax2BPlus, z uwagi na zakończone postępowanie egzekucyjne,
- 3) w zakresie korekt po kontrolach podatkowych przeprowadzonych przez kontrolowany organ podatkowy, w **1** przypadku nie odnotowano podwyższonych odsetek w systemie Poltax2BPlus,
- 4) w zakresie korekt deklaracji złożonych w wyniku otrzymania przez podatnika zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli celno-skarbowej, bądź wyniku kończącego kontrolę celno-skarbową w podatku od towarów i usług odsetki 150 % o kodzie NO150 w MRP do korekty deklaracji VAT nie zostały wprowadzone w **1** przypadku,
- 5) w **1** przypadku stwierdzono niezasadne przypisanie podwyższonych odsetek, które w związku z ustaleniami poczynionymi w toku kontroli wewnętrznej zostały anulowane.

Ocena ryzyka zagrożeń dla jednostki dokonana w toku przeprowadzonej kontroli dot. stosowania podwyższonych odsetek za zwłokę, wskazuje na wysoki poziom ryzyka niepodejmowania w 2023 r. skutecznych działań zmierzających najpierw do przypisania odsetek, w prawidłowej 150 % wysokości, a potem do wyegzekwowania zobowiązania w prawidłowej wysokości.

Nie sposób pozytywnie ustosunkować się do wyjaśnień organu, który w kilku sprawach wskazał, że w konkretnym, opisywanym przypadku 150 % odsetki obecnie nie mogą zostać wprowadzone w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym. W opisanej sprawie nr 1 dot. podatnika (...), w której do 22 przypisów decyzji Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu nie zarejestrowano podwyższonych odsetek, Naczelnik kontrolowanego Urzędu wskazał, że „(...) wszczęte wobec Podatnika postępowanie egzekucyjne nie przyniosło spodziewanych skutków, bowiem z tytułu zaległości wynikającej z ww. decyzji, w kwocie ponad 900 000,00 zł należności głównej, wyegzekwowano jedynie 10 713,98 zł. Zatem nie-zarejestrowanie na bieżąco w systemie Poltax2BPlus przerw o kodzie NO150 pozostaje bez wpływu na rozliczenie zaległości podatkowych ww. podatnika”. W związku z powyższym problematyczne staje się uznanie, że kontrolowany Organ podatkowy dołożył wszelkich starań w celu złagodzenia skutków nieprawidłowości powstałych z uwagi na niestosowanie we wszystkich wymagających tego przypadkach podwyższonych 150 % odsetek. Nie sposób również doszukać się determinacji organu w dążeniu do wprowadzenia systemu naprawczego, skoro nie podjęto prób zastosowania dodatkowych działań mających związek z ewentualnym umorzeniem wszczętych postępowań egzekucyjnych.

Podczas prowadzonej kontroli przyjęto kryteria oceny:

- Legalności, czyli zgodności działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty;

- Efektywności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z określonymi celami, racjonalnego i oszczędnego doboru metod i środków odpowiednich dla ich osiągnięcia oraz wykorzystania możliwości zapobieżenia lub ograniczenia wysokości ewentualnych lub zaistniałych szkód;
 - Rzetelności, czyli wypełniania obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania komórki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach, bez pomijania określonych faktów i okoliczności.
- Ocena legalności, efektywności i rzetelności w wypełnianiu obowiązków, zgodnie z kryteriami: staranności, sumienności i terminowości, uzasadnia **ocenę pozytywną z nieprawidłowościami** badanego obszaru.

[dowód: akta kontroli poz. 9 SZD]

W skontrolowanym zakresie stwierdzono wyłącznie nieprawidłowości (nie zdiagnozowano uchybień), polegające na:

1. Niestosowaniu się, we wszystkich wymagających tego przypadkach, do dyspozycji wynikającej z art. 56b ustawy O.p., zgodnie z którą podwyższoną stawkę odsetek za zwłokę w wysokości 150 % powinno stosować się do zaległości w podatku od towarów i usług w przypadku:

1) zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku ujawnionych przez organ podatkowy w toku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego,

2) korekty deklaracji:

a) złożonej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a w przypadku gdy nie stosuje się zawiadomienia - po zakończeniu kontroli podatkowej,

b) dokonanych w wyniku czynności sprawdzających,

c) złożonej po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej

- jeżeli kwota zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku przekracza 25 % kwoty należnej i jest wyższa niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania lub terminu zwrotu.

3) ujawnienia przez organ podatkowy w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego niezłożenia deklaracji, mimo ciężącego obowiązku oraz braku zapłaty podatku.

2. Incydentalnym, błędnym zastosowaniu podwyższonych odsetek w sytuacji tego niewymagającej,

3. Błędnym oszacowaniu ryzyka powstania nieprawidłowości w obszarze stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę.

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań – Jeżyce pismem nr (...) z 23 stycznia 2025 r. wniosk o zastrzeżenia do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego, które zostały oddalone.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:

1. Stosować przepis art. 56b ustawy O.p. (z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 56ba ustawy O.p.) i w tym celu:

- przeprowadzać na bieżąco weryfikację wyników czynności sprawdzających mających związek z niezłożeniem przez podatników wymaganych dokumentów z obszaru podatku od towarów i usług w oparciu o analizę kart kontowych w zakresie wpłat/braku wpłat, celem wyłonienia przypadków, do których należy przypisać podwyższone odsetki,
- weryfikować na bieżąco korekty deklaracji, pod kątem ewentualnego zaistnienia sytuacji:
 - a) złożenia jej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a w przypadku gdy nie stosuje się zawiadomienia - po zakończeniu kontroli podatkowej,
 - b) dokonania jej w wyniku czynności sprawdzających,
 - c) złożenia jej po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej - jeżeli kwota zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku przekracza 25 % kwoty należnej i jest wyższa niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania lub terminu zwrotu,
- podejmować działania mające na celu wyłonienie zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku ujawnionych przez organ podatkowy w toku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego,
- rejestrować na bieżąco podwyższone 150 % odsetki w systemie Poltax2BPlus,

2. Weryfikować zasadność zastosowania 150 % odsetek za zwłokę .

3. Oszacować prawidłowo ryzyko powstania nieprawidłowości w obszarze stosowania podwyższonej stawki odsetek od zaległości.

4. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Poznaniu

Maciej Młodzikowski
(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. Aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Arkadiusz Radziejewski
2. Z-ca DIAS – Paweł Siuda
3. Z-ca DIAS – Robert Stangret
4. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
5. Z-ca DIAS – Agata Wciórka
6. Referat Nadzoru nad Orzecznictwem (ION)
7. Referat Nadzoru nad Zaległościami (IEZ)
8. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)

Informacje o przetwarzaniu danych osobowych

Klauzula informacyjna Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu - Informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO) udostępnione są w miejscach publicznie dostępnych (tablicach informacyjnych) w siedzibach Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, urzędów skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej wskazanych jednostek organizacyjnych w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych.